

DOLAŐIM SİSTEMİ

DAMARLAR

Systema Vasculare

- Kapalı bir boru sistemi

- **Arterler**
- **Arterioller**
- **Kapillerler**
- **Venüller**
- **Venler**

- Histolojik olarak;

- Tunica adventitia
- Tunica media
  - En kalın tabakadır
  - Düz kas lifleri
- Tunica intima

Systema Vasculare

- Atardamarlar
- Kapillerler
  - Hücrelerarası sıvı ile kan arasındaki değişimin gerçekleştiği yerdir.
    - arteriol --- **kapiller ağ** --- venül
- Toplardamarlar

Systema Vasculare

**ATARDAMARLAR
[ARTERLER]**

ATARDAMARLAR

AORTA

- Sol ventrikülden tüm vücuda
- **Aorta ascendens**
  - A.coronaria dextra
  - A.coronaria sinistra
- **Arcus aortae**
  - Truncus brachiocephalicus
  - A.carotis communis sinistra
  - A.subclavia sinistra
- **Aorta descendens** (T4-L4)
  - Pars thoracica
  - Pars abdominalis
  - Bifurcatio aortae
    - A.iliaca communis dextra ve sinistra

Aorta Ascendens

- A.coronaria dextra
- A.coronaria sinistra

- **Kalbi besleyen damarlardır.**

Arcus Aortae

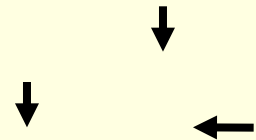
- Tümü mediastinum superius'da yer alır.
- **Baş, boyun ve üst tarafı kanlandırır.**

- **Truncus brachiocephalicus**

- A.carotis communis dextra
- A.subclavia dextra

- **A.carotis communis sinistra**

- **A.subclavia sinistra**

Baş ve Boynun Arterleri

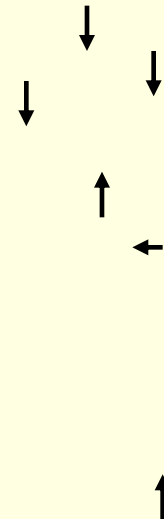
- A.carotis communis dextra
- A.carotis communis sinistra
  - **Nabız alınabilir (boyunda)*****
  - Cart.thyroidea üst kenarı hizasında (C4 düzeyi)
  - **A.carotis externa**
    - Başın dış kısmı, yüzü ve boynun büyük bölümünü besler.
  - **A.carotis interna**
    - Cavitas cranii ve orbita içindeki yapıların büyük bölümünü besler.

BEYNİN KANLANMASI

- Beyin 2 sistemden kan alır;
- **Carotis sistemi** (ÖN)
  - **A.carotis interna**
    - **A.cerebri media**
    - **A.cerebri anterior**
- **Vertebrobasiller sistem** (ARKA)
  - A.subclavia
    - A.vertebralis
      - **A.basilaris**
        - **A.cerebri posterior**

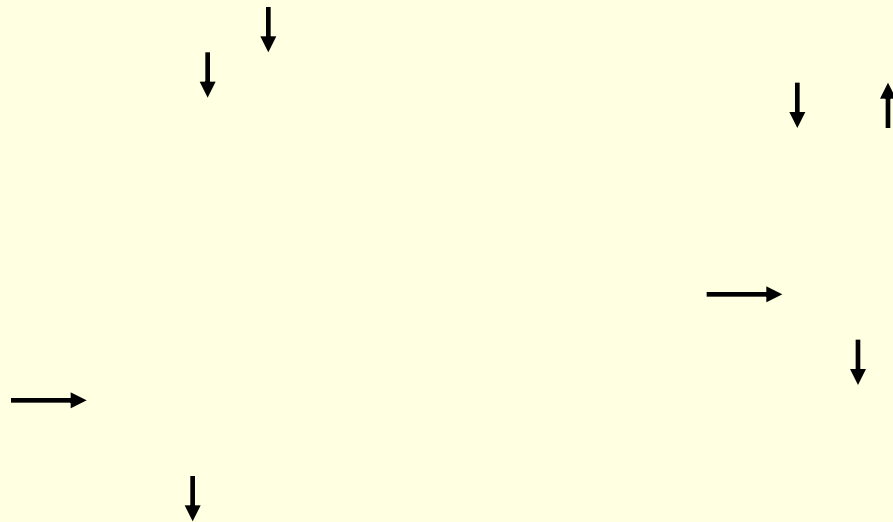

WILLIS POLİGONU

circulus arteriosus cerebri

- A.cerebri anterior
- A.communicans anterior
- A.cerebri posterior
- A.communicans posterior

Üst Tarafın Arterleri

A.subclavia

- Sağda truncus brachiocephalicus,
- Solda arcus aortae'dan çıkar.
- Clavicula ortalarından (dışkenarından) itibaren **a.axillaris** adını alarak devam eder.

A.subclavia

Dallari

- **A.vertebralis**
  - A.basilaris
    - A.cerebri posterior
- **Truncus thyrocervicalis**
  - A.thyroidea inferior
  - A.suprascapularis
  - A.transversa cervicis
- **A.thoracica interna**
  - Rr.intercostales anteriores
  - A.epigastrica superior
  - A.musculophrenica
- **Truncus costocervicalis**
  - A.cervicalis profunda
  - A.intercostalis suprema
    - A.intercostalis posterior I-II

A.axillaris

- A.subclavia, 1.costa veya clavícula dışyankenarını geçtikten sonra **a.axillaris** adını alarak devam eder.

- M.teres major'un alt kenarı hizasında **a.brachialis** adını alır.

A.brachialis

- A.axillaris, m.teres major dış kenarını geçince **a.brachialis** olarak adlandırılır.
- Art.cubiti 1 cm aşağısında veya collum radii hizasında 2 uç dalına ayrılarak sonlanır.
- Üst ekstremitmeyi besleyen tek arter budur.
- **TANSİYON ARTERİ**

A.brachialis

Dalları

- **A.profunda brachii**
- **A.collateralis ulnaris superior**
- **A.collateralis ulnaris inferior**

Uç dalları

- **A.radialis**
- **A.ulnaris**

A.radialis

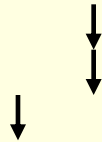
- Önkolun dışyanında uzanır,
- **NABIZ !!*****
- Avuç içinde **arcus palmaris profundus**'u oluşturur.
  - **Aa.metacarpales palmares**

A.ulnaris

- Önkolun içyanında uzanır,
- Avuç içinde **arcus palmaris superficialis**'i oluşturur.
  - **Aa.digitales palmares communes**
(3 adet)
    - **Aa.digitales palmares proprii** ↓
(2'şer adet)
- Daha kalındır

Gövdenin Arterleri

Aortae descendens

■ Pars thoracica

- T4-T12 vertebra alt kenarları arası
- Arka mediastinum'da bulunur.
- Göğüsün kanlanmasında a.subclavia ve a.axillaris'den gelen bazı dallarla beraber önemli rol alır.

■ Pars abdominalis

- T12 vertebra alt kenarı ile L4 vertebra cismi arası
- Karın organları ve karın duvarının büyük bir bölümünün kanlanmasında rol alır.

Aortae thoracica

Visseral dalları

- **Rr.bronchiales**
  - Sağda 1, solda 2 tane
- **Rr.oesophageales**
- **Rr.mediastinales**
- **Rr.pericardiaci**

Aortae thoracica

Parietal dalları

- **Aa.intercostales posteriores**
(III-XII, 9 çift)
- **A.subcostalis**
- **Aa.phrenicae superiores**

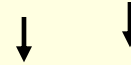
Interkostal arterler

- **Aa.intercostales posteriores** – 12 çift
  - İlk 2 çift: **a.intercostalis suprema**'dan
    - **A.subclavia >> truncus costocervicalis**
  - Kalan 9 çift: **aortae thoracica**'dan
  - 12.costanın altında uzanan >> a.subcostalis
- **Aa.intercostales anteriores**
  - ilk 5-6 İCA'larda **a.thoracica interna**'dan
    - **A.subclavia >> a.thoracica interna**
  - Geri kalan İCA'larda **a.musculophrenica**'dan
    - **A.subclavia >> a.thoracica interna>>a.musculophrenica**
- Ön ve arka interkostal arterler anastomos yaparlar.

Karın Organları ve Karın Duvarınının Arterleri – Aorta abdominalis

---

- İnen aorta'nın hiatus aorticus'dan sonraki bölümüdür.
- L4 vertebra seviyesinde uç dallarına ayrılarak sonlanır.
  - **A.iliaca communis dextra**
  - **A.iliaca communis sinistra**

Aorta abdominalis

Parietal dallari

- **Aa.phrenicae inferiores**
  - A.suprarenalis superior
- **Aa.lumbales**
- **A.sacralis mediana**

Aorta abdominalis

Visseral dalları

■ TEK OLANLAR

- Truncus coeliacus
- A.mesenterica superior
- A.mesenterica inferior

■ ÇİFT OLANLAR

- A.suprarenalis media
- A.renalis
- A.testicularis (a.ovarica)

